

5. ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Το μάθημα της Ιστορίας προσφέρεται ιδιαίτερα για την εκτέλεση συνθετικών δημιουργικών εργασιών, οι οποίες, όπως αναφέρεται στο Γενικό Οδηγό Αξιολόγησης, έχουν, σ' αυτή τη δοκιμαστική φάση, προαιρετικό χαρακτήρα. Ο τρόπος συνυπολογισμού τους στην αξιολόγηση των μαθητών, σε όποιες περιπτώσεις αυτές πραγματοποιηθούν, αναφέρεται στον παραπάνω Οδηγό και για το λόγο αυτό δε θεωρούμε απαραίτητο να δώσουμε εδώ περισσότερες πληροφορίες.

Οι συνθετικές - δημιουργικές εργασίες στο μάθημα της Ιστορίας μπορούν να είναι:

- σχεδίαση ιστορικών χαρτών και σχετικών διαγραμμάτων, μεγαλύτερων απαιτήσεων από τις ανάλογες εργασίες για το σπίτι,
- μικρές μελέτες για διάφορα θέματα,
- συγκέντρωση εικόνων ή άλλου εποπτικού υλικού που αφορά συγκεκριμένη ιστορική περίοδο ή συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα και σχολιασμός τους ή διοργάνωση σχετικών εκθέσεων (ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ομαδική εργασία),
- βιογραφίες ιστορικών προσώπων,
- παραγωγή διηγημάτων ή μικρών θεατρικών έργων που λαμβάνουν χώρα μέσα σε συγκεκριμένο ιστορικό πλαίσιο,
- θεατρικές παραστάσεις με ιστορικό περιεχόμενο,
- κατασκευές ή αναπαραστάσεις εργαλείων, συγκοινωνιακών μέσων, οικημάτων, ναών, ακροπόλεων, όπλων κλπ. σχετικών με την ιστορική περίοδο που εξετάζεται.

Οι συνθετικές - δημιουργικές εργασίες μπορούν να είναι ατομικές ή ομαδικές. Οι απαιτήσεις γι' αυτές κλιμακώνονται ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων που συμμετέχουν σε μια εργασία. Εξυπακούεται ότι ο εκπαιδευτικός δίνει πληροφορίες για βιβλιογραφικές και άλλες πηγές και υποδεικνύει τον τρόπο εργασίας των μαθητών, χωρίς να τους αφαιρεί την πρωτοβουλία στο πως θα κάνουν και θα παρουσιάσουν την εργασία τους.

Ενδεικτικά θέματα συνθετικών-δημιουργικών εργασιών.

1. Να σχεδιάσει ο μαθητής ένα χάρτη, στον οποίο να παρουσιάζεται η εξάπλωση του ελληνισμού κατά την αρχαιότητα. Να βρει δικούς του πρωτότυπους τρόπους απεικόνισης των διαφόρων περιόδων εξάπλωσης του ελληνισμού και να σημειώσει επάνω σ' αυτόν όποιες πληροφορίες θεωρεί αναγκαίες (ονόματα αποικιών, πρώτοι άποικοι, ιστορικές προσωπικότητες που συνδέονται μ' αυτές, πολεμικά γεγονότα κ.λ.π).
2. Να παρουσιάσει ο μαθητής τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες που οδήγησαν τους Έλληνες στον αποικισμό, αξιοποιώντας πληροφορίες από διάφορα βιβλία που θα του υποδειχθούν από τον καθηγητή ή θα τα βρει μόνος του.
3. Να παρουσιάσουν οι μαθητές με εικόνες που θα βρουν ή θα φτιάξουν οι ίδιοι, με διαγράμματα και κείμενα τη ζωή σε μια πόλη - κράτος της αρχαιότητας.
4. Να ασχοληθούν οι μαθητές με ορισμένες μορφές τέχνης (της δικής τους επιλογής) που αναπτύχθηκαν σε μια ιστορική περίοδο. Να συγκεντρώσουν σχετικό οπτικό ή άλλο υλικό, να το αναλύσουν και να παρουσιάσουν τις διάφορες τάσεις και τεχνοτροπίες που παρατηρούνται, τις πιθανές επιδράσεις που υπάρχουν από άλλα σχετικά ρεύματα ή ανάλογη δραστηριότητα άλλων λαών κ.λπ.
5. Να μελετήσουν οι μαθητές κάποια πτυχή της ζωής στην Αρχαία Αθήνα ή στη Σπάρτη (π.χ. επαγγελματική ζωή, ήθη, έθιμα, τελετές, οικογενειακή ζωή, δημόσια ζωή και πολιτική, τρόποι ψυχαγωγίας, ενδυμασία, εκπαίδευση, αθλητισμός κ.λπ.) και να παρουσιάσουν στην τάξη τα συμπεράσματα της μελέτης τους, μαζί με όποιο εποπτικό υλικό μπορέσουν να συγκεντρώσουν. Η εργασία αυτή μπορεί να ανατεθεί και σε ομάδες μαθητών, κάθε μία από τις οποίες θα αναλάβει να παρουσιάσει μια πτυχή της ζωής στις παραπάνω πόλεις.
6. Να ασχοληθούν με τη θέση της γυναίκας στην αρχαιότητα και να συγκρίνουν τις στάσεις των ανθρώπων ως προς το θέμα αυτό σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, π.χ. κατά την περίοδο των ομηρικών επών και κατά τον 5^ο π.Χ.

7. Να ασχοληθούν οι μαθητές με τη θέση των δούλων στην αρχαία κοινωνία, να κάνουν συγκρίσεις διαφορετικών κοινωνιών ως προς το θέμα αυτό και να συσχετίσουν τις αντιλήψεις αυτές με νεότερες κοινωνικές καταστάσεις.
8. Να αναλύσουν οι μαθητές το ρόλο των ιερών στην αρχαιότητα και να πάρουν ως παράδειγμα κάποιο συγκεκριμένο ιερό (π.χ. το ιερό των Δελφών) για το οποίο να συγκεντρώσουν πληροφορίες, φωτογραφικό και άλλο υλικό και να πραγματοποιήσουν μια μικρή μελέτη γι' αυτό.
9. Να εκπονήσουν κάποια εργασία σχετική με την Ακρόπολη των Αθηνών (ιστορική αναδρομή, μύθοι, ιερά που κτίστηκαν στο βράχο της Ακροπόλεως και αποστολή του καθενός κ.λπ), αξιοποιώντας πληροφορίες και φωτογραφικό υλικό το οποίο θα συλλέξουν μόνοι τους.
10. Να συνθέσουν μια φανταστική διήγηση της επιλογής τους, της οποίας η υπόθεση να τοποθετείται σε ορισμένη ιστορική περίοδο και σε συγκεκριμένη πόλη της αρχαιότητας.
11. Να αναλάβει μια ομάδα μαθητών να παρουσιάσει ένα ιστορικό θεατρικό έργο σχετικό με την περίοδο που εξετάστηκε.
12. Να κατασκευάσουν ομοίωμα αρχαίου πλοίου ή κάποια ομοιώματα πολεμικών όπλων (π.χ. ένα άρμα, ένα τόξο κ.λπ).